

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:1997/18 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:1999/26

Karar Günü:16.6.1999

R.G. Tarih-Sayı:21.07.1999-23762

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Özgürlük ve Dayanışma Partisi Genel Merkezi ile ilçe örgütlerini de kapsayan 57 il örgütünün 1996 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca; Ahmet Necdet SEZER, Güven DİNÇER, Samia AKBULUT, Haşim KILIÇ, Yalçın ACARGÜN, Mustafa BUMİN, Sacit ADALI, Ali HÜNER, Lütfi F. TUNCEL, Fulya KANTARCIOĞLU ve Mahir Can ILICAK'ın katılmalarıyla 16.3.1998 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında; 'Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle' karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 1996 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddî öğelerini oluşturan defter ve belgelerde, Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin 1996 yılı gelirleri ve giderleri, birbirine denk biçimde Genel Merkez'in gelir ve giderleri 5.728.341.998.- lira, 57 il örgütünün gelir ve giderleri 35.488.078.014.- lira olmak üzere toplam 41.216.420.012.- lira olarak gösterilmiştir.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri:

Özgürlük ve Dayanışma Partisi Genel Merkezi'nin 1996 yılı içindeki gelirleri toplamı 5.728.341.998.- liradır.

Bunun; 2.790.355.000.- liralık kısmı üye giriş aidatları, 333.829.500.- liralık kısmı il payları, 1.194.185.088.- liralık kısmı bağışlar, 868.846.100.- liralık kısmı yayın satışları, 534.700.000.- liralık kısmı rozet, bayrak v.b. satış gelirleri, 1.893.280.- liralık kısmı mevduat faiz gelirleri, 3.308.400.- liralık kısmı kur farkı gelirleri, 1.224.630.- liralık kısmı geçen yıldan devreden nakittir.

Genel Merkez'in defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede: gelirlerin 2820 sayılı Yasa'nın 61-69. madde hükümlerine uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

Anayasa Mahkemesi denetimi evrak üzerinde yaptığından Anayasa Mahkemesi'ne verilen tüm belgelerin denetime elverişli olması gereklidir.

Gelir makbuzlarının belli bir sıraya uyulmadan kaydedilmesi uygulaması denetimi güçleştirdiğinden, makbuzların üzerine yevmiye (kayıt) numaralarının yazılması gereğinin Parti'ye bildirilmesi uygun görülmüştür.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti'nin 57 il örgütüncü sağlanan gelirleri toplamı 35.488.078.014.- lira olarak gösterilmiştir.

Bunun; 4.479.279.500.- liralık kısmı üye giriş aidatları, 12.040.354.843.- liralık kısmı üyelik aidatları, 14.347.699.139.- liralık kısmı bağışlar, 1.037.175.000.- liralık kısmı yayın satışları, 134.200.000.- liralık kısmı rozet, bayrak v.b. satış gelirleri, 3.282.395.981.- liralık kısmı şenlik, konser v.b. gelirleri, 166.973.551.- liralık kısmı geçen yıldan devreden nakittir.

Parti il örgütlerinin kesinhesap çizelgelerinin gelir bölümleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nda belirtilen kaynaklardan sağlandığı, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararıyla doğruluğunun onaylandığı görülerek bunların Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi'nin 1996 yılı içindeki giderleri 5.499.724.419.- lira olarak gösterilmiştir.

Bunun; 370.042.740.- liralık kısmı personel ücret giderleri, 412.202.000.- liralık kısmı kira ve bina giderleri, 622.210.690.- liralık kısmı PTT, kargo, haberleşme giderleri, 2.366.783.663.- liralık kısmı tanıtım, temsil, propaganda giderleri, 281.171.162.- liralık kısmı basın, yayın, ilan giderleri, 31.344.209.- liralık kısmı kırtasiye giderleri, 108.022.000.- liralık kısmı elektrik, su ve doğalgaz gideri, 15.775.000.- liralık kısmı büro, makine bakım onarım giderleri, 748.401.750.- liralık kısmı seyahat giderleri, 8.878.485.- liralık kısmı noter, vergi, resim, harçlar, 194.200.220.- liralık kısmı diğer çeşitli büro giderleri, 340.692.500.- liralık kısmı demirbaş alım giderleridir.

5.728.341.998.- liralık gelir ile 5.499.724.419.- liralık gider arasındaki farkı oluşturan 228.617.579.- lira, nakit mevcudu olarak 1997 yılına devredilmiştir.

Genel Merkez'in defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'na uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti'nin 57 il örgütünün giderleri toplamı 33.325.959.844.- lira olarak gösterilmiştir.

Bunun; 14.201.010.122.- liralık kısmı kira ve bina giderleri, 2.624.690.914.- liralık kısmı PTT, kargo, haberleşme giderleri, 5.600.400.933.- liralık kısmı tanıtım, temsil, propaganda giderleri, 1.538.177.750.- liralık kısmı basın, yayın, ilan giderleri, 597.573.656.- liralık kısmı kırtasiye giderleri, 5.642.834.469.- liralık kısmı diğer çeşitli büro giderleri, 3.121.272.000.- liralık kısmı Genel Merkez'e ödenen giriş paylarıdır.

İl örgütlerinin gelirleri ile giderleri arasındaki 2.162.118.170.- liralık fark, nakit mevcudu olarak gelecek yıla devredilmiştir.

Esas Sayısı:1997/18 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:1999/26

İl örgütleri kesinhesap çizelgelerinin gider bölümleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararıyla doğruluğunun onaylandığı görülerek bunların, 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

IV- SONUÇ

Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin 1996 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

1- Parti'nin kesinhesabında gösterilen 41.216.420.012.- lira gelir ile 38.825.684.263.- lira giderin, eldeki bilgi ve belgelere göre doğru ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

2- Gelir makbuzlarının kayıtlara geçirilmesinde özen gösterilmesi gereğinin Parti'ye bildirilmesine, 16.6.1999 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Ahmet Necdet SEZER

Başkanvekili
Güven DİNÇER

Üye
Samia AKBULUT

Üye
Haşim KILIÇ

Üye
Mustafa BUMİN

Üye
Sacit ADALI

Üye
Ali HÜNER

Üye
Lütfi F. TUNCEL

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
Mahir Can ILICAK

Üye
Rüştü SÖNMEZ